

นวัตกรรม “มะกรูดนวดเท้า”

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพลี อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคเบาหวานเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญ พบได้บ่อยในกลุ่มผู้ที่มีอายุ ๓๕ ปี ขึ้นไป และเป็นปัญหา สาธารณสุขที่สำคัญ อัตราความชุกของโรคเบาหวานมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาไม่หายขาด โรคเบาหวานสามารถทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนได้หลายอย่าง ทั้งชนิดเฉียบพลันและเรื้อรัง ชนิดเฉียบพลัน เช่น ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงและเกิดการติดเชื้อ ชนิดเรื้อรัง เช่น โรคไตวาย เป็นแผลเรื้อรังที่เท้า โรคหลอดเลือดหัวใจและสมอง เป็นต้น และภาวะแทรกซ้อนที่ต้องให้ความสนใจไม่น้อยไปกว่า ภาวะแทรกซ้อนอื่น คือ แผลที่เท้า ซึ่งแผลที่เท้าเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วยเบาหวาน ทำให้ต้องรับการรักษาบ่อย และเป็นเวลานาน อุบัติการณ์ของการเกิดแผลที่เท้ามีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมน้ำตาลได้ไม่ดี มักจะก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบประสาทรับความรู้สึกส่วนปลาย ทำให้บริเวณเท้ามีอาการชาไม่มีความรู้สึกถึงแรงกดดัน หรืออาจจะเสียความรู้สึกไปเลยในบางครั้ง เมื่อมีแผลเกิดขึ้นที่เท้าทำให้ไม่มีความรู้สึกเจ็บปวด จนทำให้แผลลุกลามได้โรคเบาหวานเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดแผลที่เท้า การดูแลเป็นสิ่งที่ยากและต้องเอาใจใส่ ซึ่งทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพลีมีผู้ป่วยโรคเบาหวานในพื้นที่ จำนวน ๑๕๔ คน ผู้ป่วยได้รับการตรวจอาการขาที่เท้า จำนวน ๗๔ คนและพบผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีปัญหาอาการขาเท้า จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพลี จึงมีแนวคิดที่จะนำมะกรูด มาใช้สร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเท้าในผู้ป่วยเบาหวาน จึงได้มีการคิดนวัตกรรมขึ้นมาสำหรับการดูแลสุขภาพเท้าผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการขาเท้าเพื่อลดอาการขาและป้องกันการเกิดแผลที่เท้า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดอาการขาเท้าในผู้ป่วยเบาหวาน
๒. เพื่อป้องกันการเกิดแผลที่เท้า จากอาการขาเท้าในผู้ป่วยเบาหวาน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละ ๖๐ ของผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการขาเท้าหลังใช้นวัตกรรมแล้ว มีระดับความชาลดลง
๒. ร้อยละ ๖๐ ของผู้ป่วยเบาหวานที่ใช้นวัตกรรมแล้ว ไม่เกิดแผลที่เท้า
๓. ร้อยละ ๘๐ ของผู้ที่ใช้นวัตกรรม มีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมที่ใช้

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการขาเท้า จำนวน ๑๒ คน จากจำนวนผู้ป่วยได้รับการตรวจ ๗๔ คน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพลี

วิธีการดำเนินงาน

๑. ทดสอบนวัตกรรมก่อนนำไปใช้จริง

Do

- ลงมือดำเนินงานตามแผน
- ประสานงานตามกำหนดเวลา
- ขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
- แปรผลและปรับปรุงงาน

-กระจายนวัตกรรมให้กับผู้ใช้ และสอนวิธีการใช้

- ดำเนินงานในงบ

Check

-ติดตามผลการดำเนินงาน

-ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

-นำผลประเมินวิเคราะห์ และประเมินผลลัพธ์สุดท้ายว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่

Act

- ปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน และ เสนอต่อหัวหน้า

- เสนอผลงาน

๒.ประชุมชี้แจงนวัตกรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางพลี และอาสาสมัครสาธารณสุข

๓.ขึ้นทะเบียนกลุ่มเป้าหมาย

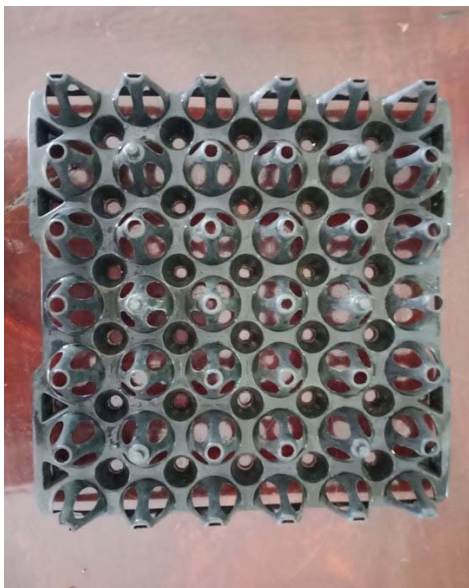
๔.จัดหาอุปกรณ์สำหรับทำนวัตกรรม “มะกรูดนวดเท้า”

๕.ดำเนินการใช้นวัตกรรม “มะกรูดนวดเท้า” กับกลุ่มเป้าหมาย

๕.๑ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำนวัตกรรม

- แผงไข่ ๑๒ แผง

- ลูกมะกรูด

๕.๒ ให้ผู้ป่วยเบาหวานนั่งบนเก้าอี้ วางเท้าเปล่าบนผลมะกรูดที่วางบนแผงไข่ แล้วเหยียบนวดเท้าไปมาบนผลมะกรูด ประมาณ ๓๐ นาที

๕.๓ ทำบริหารนวดฝ่าเท้า

ทำท่าละ ๓ รอบ วันละ ๒ ครั้ง เข้า-เย็น ทุกวันติดต่อกัน ระยะเวลา ๓๐ วัน
ทุกท่าที่ทำให้หนังบริหาร ห้ามยืน

๑.วนเท้าไปทางซ้ายมือ ๑๕ ครั้ง

๒.วนเท้าไปทางขวามือ ๑๕ ครั้ง

๓.วนเข้าหาตัว ๑๕ ครั้ง

๔.สลับเท้าไปมาขึ้นลง ๑๕ ครั้ง

๕.ประเมินผลการใช้นวัตกรรม

๖.สรุปผลการดำเนินการใช้นวัตกรรม

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่สำรวจ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

งบประมาณ

งบประมาณเอกชน

ประมาณงบ/หมวด	รายการ	งบประมาณ
ค่าวัสดุ	ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ -ค่าแผงโซลาร์	๗๒ บาท
รวม	เจ็ดสิบสองบาทถ้วน)	๗๒ บาท

หมายเหตุ : ลูกมะกรูดสามารถหาได้ในชุมชนไม่มีค่าใช้จ่าย

ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลงานประดิษฐ์

ประเด็นความพึงพอใจ	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑	ค่าเฉลี่ย	ผลลัพธ์
๑.ขนาดรูปร่างมีความเหมาะสม	๔				๔	มากที่สุด
๒.สะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้ใช้	๔				๔	มากที่สุด
๓.นวัตกรรมมีความมั่นคง และแข็งแรง	๔				๔	มากที่สุด
๔.เก็บรักษาได้สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้งาน	๔				๔	มากที่สุด
๕.ระยะเวลาในการใช้มีความเหมาะสม	๔				๔	มากที่สุด
๖.คู่มือในการใช้นวัตกรรมอ่านเข้าใจง่าย						
๗.หลังจากนวดเท้าด้วยมะกรูด รู้สึกผ่อนคลาย กล้ามเนื้อบริเวณฝ่าเท้า	๔				๔	มากที่สุด
๘.หลังการใช้ท่านรู้สึกว่าการชาที่เท้าลดลง	๔				๔	มากที่สุด
๙.นวัตกรรมมีความน่าสนใจและนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้	๔				๔	มากที่สุด
๑๐.ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรมมะกรูดนวดเท้า	๔				๔	มากที่สุด

แบบบันทึกผลการตรวจรับความรู้สึกที่เท้า ด้วย ๑๐ monofilament (ก่อนประเมิน)

บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง	ไม่รู้สึกรู้ และ มีอาการชา	๔ คะแนน
สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย	(ผิด ๓ จุด)	๓ คะแนน
รับรู้ได้ปานกลาง	(ผิด ๒ จุด)	๒ คะแนน
รับรู้ได้	(ผิด ๑ จุด)	๑ คะแนน
รับรู้ได้ดี	ไม่ชา	๐ คะแนน

ประเมินเท้า	๔คะแนน	๓คะแนน	๒คะแนน	๑คะแนน	๐คะแนน	หมายเหตุ
๑.บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง ไม่รู้สึกรู้ และ มีอาการชา	๔(๑๐๐%)					
๒.สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย (ผิด ๓ จุด)						
๓.รับรู้ได้ปานกลาง (ผิด ๒ จุด)						
๔.รับรู้ได้ (ผิด ๑ จุด)						
๕.รับรู้ได้ดี(ไม่ชา)						

แบบบันทึกผลการตรวจรับความรู้สึกที่เท้า ด้วย ๑๐ monofilament (หลังประเมิน)

บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง	ไม่รู้สึก และมีอาการชา	๔ คะแนน
สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย	(ผิด ๓ จุด)	๓ คะแนน
รับรู้ได้ปานกลาง	(ผิด ๒ จุด)	๒ คะแนน
รับรู้ได้	(ผิด ๑ จุด)	๑ คะแนน
รับรู้ได้ดี	ไม่ชา	๐ คะแนน

ประเมินเท้า	๔คะแนน	๓คะแนน	๒คะแนน	๑คะแนน	๐คะแนน	หมายเหตุ
๑.บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง ไม่รู้สึก และมีอาการชา	๔(๓๓.๓๔%)					
๒.สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย (ผิด ๓ จุด)						
๓.รับรู้ได้ปานกลาง (ผิด ๒ จุด)			๒(๖๖.๖๖%)			
๔.รับรู้ได้ (ผิด ๑ จุด)						
๕.รับรู้ได้ดี(ไม่ชา)						

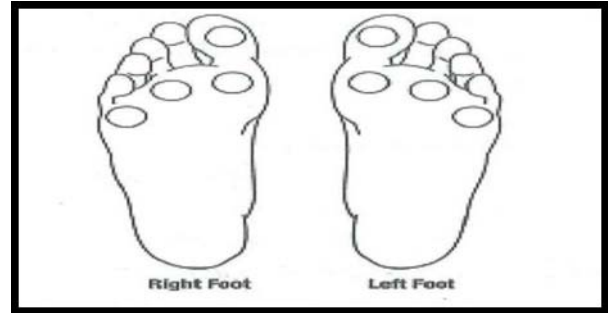
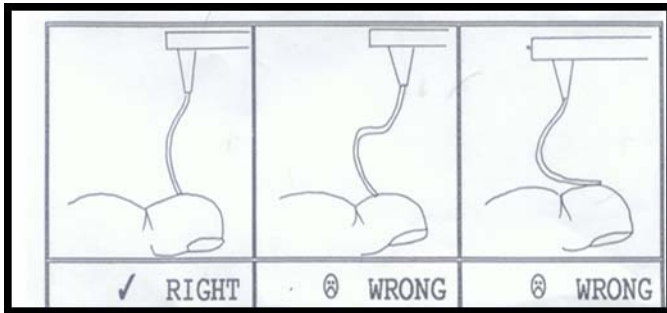
การศึกษาทดลองนวัตกรรม กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ ๒ ที่ได้รับการตรวจประเมินเท้า ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๗๔ คน พบว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้า จำนวน ๑๒ ราย ทำการตรวจประเมินเท้าและบันทึกผลการตรวจการรับความรู้สึกที่เท้าด้วย ๑๐ g monofilament และบันทึกผลคะแนน ดังนี้ หากผู้ป่วยไม่สามารถรับรู้ หรือบอกตำแหน่ง ไม่ถูกต้อง(ไม่รู้สึกหรือมีอาการชา) ให้ ๔ คะแนน สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย(ผิด ๓ จุด) ให้ ๓ คะแนน สามารถรับรู้ได้ปานกลาง (ผิด ๒ จุด) ให้ ๒ คะแนน สามารถรับรู้ได้(ผิด ๑ จุด) ให้ ๑ คะแนน และสามารถรับรู้ได้ดี (ไม่ชา) ให้ ๐ คะแนน ทำการบันทึกคะแนนก่อนและหลังการนวดเท้าด้วยถาดมะกรูดครบ ๖๐ ครั้ง ใช้เวลาเก็บข้อมูล ๑ เดือน โดยนัดกลุ่มตัวอย่างมาตรวจความถูกต้อง(ทำให้ จนท.ดู) สัปดาห์ละ ๑ วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ๑. แบบตรวจประเมินเท้าผู้ป่วยเบาหวาน(แบบบันทึกผลการตรวจการรับความรู้สึกที่เท้าด้วย ๑๐ g monofilament) ๒.แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

วิธีการตรวจการรับรู้สัมผัสที่เท้า ด้วย ๑๐กรัม monofilament

๑๐ g monofilament เป็นอุปกรณ์ ตรวจที่ฝ่าเท้า (ของไทย ตรวจ ๔ จุด ตามรูป) เป็นการประเมินว่าผู้ป่วยมีระดับความรู้สึกเพียงพอต่อการป้องกันการเกิดแผลที่เท้าหรือไม่ การตรวจ ควรตรวจในห้องเงียบสงบ บอกผู้ป่วยให้ทราบถึงวิธี และความรู้สึกเมื่อถูกตรวจ โดยลองใช้ monofilament แตะที่ท้องแขน ให้งอเป็นรูปตัว "C" นานประมาณ ๑-๑.๕ วินาที กดทิ้ง ๒ ครั้ง เพื่อให้ความยืดหยุ่นของ monofilament เข้าที่ ให้ผู้ป่วยหลับตา ตอนถูกตรวจ กดบนตำแหน่งตามภาพ ถ้ามอง ผู้ป่วยว่ารู้สึกหรือไม่ โดยทดสอบจุดละ ๓ ครั้ง กด ๒ ครั้ง หลอก ๑ ครั้ง (รวม ทดสอบ ๑๒ ครั้ง ต่อเท้า ๑ ข้าง) หากผิด ครั้งเดียว ถือว่า ผิดปกติ อุปกรณ์นี้ ใช้ไม่เกิน ๑๐๐ ครั้งต่อวัน ผู้ป่วยเบาหวาน ควรได้รับการตรวจแบบนี้ ปีละครั้ง

(ที่มา สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย http://www.dmthai.org/news_and_knowledge/๑๕๓๙)

วิธีการนวดฝ่าเท้าด้วยมะกรูด คือ ให้กลุ่มตัวอย่างนั่งเก้าอี้ วางเท้าทั้งสองข้างลงบนมะกรูดแล้วกดฝ่าเท้าลงเล็กน้อย วนเท้าไปซ้ายและขวา วนเข้าหาตัว และขยับเท้าขึ้นลงเหมือนลักษณะการเดิน ทำต่อเนื่องท่าละ ๑๕ ครั้ง x๓ ทำวันละ ๒รอบ

สรุปผลที่ได้รับจากการทำนวัตกรรม

จากการใช้นวัตกรรมกดมะกรูดนวดเท้าผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ก่อนนวดฝ่าเท้าด้วยมะกรูด อาการชาเท้าของผู้ป่วยเบาหวานคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ หลังนวดฝ่าเท้าด้วยมะกรูด ครบ ๖๐ ครั้ง อาการชาของผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มตัวอย่าง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔ คะแนน จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๔ อาการชาลดลง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒ คะแนน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖

ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม จากผลการประเมินความพึงพอใจมากที่สุด ๙ อันดับเรียงตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจนวัตกรรม รายชื่อ ขนาดรูปร่างมีความเหมาะสม เก็บรักษาได้สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้งาน ระยะเวลาในการใช้มีความเหมาะสม หลังจากนวดเท้าด้วยมะกรูด รู้สึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อบริเวณฝ่าเท้า หลังการใช้ท่านรู้สึกว่าการชาที่เท้าลดลง นวัตกรรมมีความน่าสนใจและนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้ ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรม มะกรูดนวดเท้า พึงพอใจมากที่สุด จำนวน ๑๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๘๓.๓๓ และพึงพอใจน้อย ร้อยละ ๑๖.๖๗ ค่าเฉลี่ย รายชื่อ พึงพอใจร้อยละ ๙๖.๖๗ สะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้ใช้ นวัตกรรมมีความมั่นคง และแข็งแรง พึงพอใจ มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และพึงพอใจน้อยที่สุด ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ ค่าเฉลี่ย รายชื่อ พึงพอใจร้อยละ ๘๗.๕

ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรม มะกรูดนวดเท้า โดยรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๙๕.๘๓

สรุปผลตามตัวชี้วัด

นวัตกรรมมะกรูดนวดเท้าในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน ๑๒ คน ผลดังนี้

๑. ผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการชาที่เท้าหลังใช้นวัตกรรมแล้ว มีระดับความชาลดลง จำนวน ๑๒ คน ร้อยละ ๑๐๐
๒. ผู้ป่วยเบาหวานที่ใช้นวัตกรรมแล้ว ไม่เกิดแผลที่เท้า จำนวน ๑๒ คน ร้อยละ ๑๐๐
๓. ผู้ป่วยที่ใช้นวัตกรรม มีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๙๕.๘๓

ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จ

๑. การนำสภาพปัญหาจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วย มาตั้งเป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน
๒. การดำเนินงาน สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของผู้ป่วย
๓. การสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน โดยการนำความรู้ด้านแพทย์แผนไทยมาประยุกต์ใช้ในคลินิกโรคเรื้อรัง
๔. กลุ่มเครือข่ายที่ดูแลผู้ป่วยในชุมชน ดำเนินงานในรูปแบบ อสม.เชิงรุกเบาหวาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. การนวดเท้าด้วยมะกรูด ช่วยส่งเสริมการไหลเวียนของโลหิตส่วนปลายในผู้ป่วยเบาหวาน
๒. ช่วยลดความเสี่ยงการเกิดแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวาน
๓. เกิดสัมพันธภาพที่ดีงามระหว่าง ผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ ชุมชน และ ครอบครัว
๔. การนำเอาสมุนไพรหรือสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน หาได้ง่าย ไม่เสียค่าใช้จ่าย นำมาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพ ส่งผลให้ผู้ป่วย/คนในชุมชนมองเห็นประโยชน์และกระตือรือร้นที่จะจำมาใช้ดูแลสุขภาพ
๕. น้ำมันหอมระเหยในมะกรูด มีสรรพคุณช่วยคลายเครียด คลายความกังวล ผิวมะกรูดจะมีน้ำมันหอมระเหยซึ่งมีฤทธิ์บำรุงหัวใจ แก้อัมวิงเวียน มะกรูดยังมีฤทธิ์เป็นกรด ช่วยทำความสะอาดผิวและ ทำให้ตัวยาซึมผ่านผิวหนังได้ดี น้ำมันมะกรูดยังมีฤทธิ์อ่อนๆ ในการยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย ทั้งยังช่วยลดการหดเกร็งของกล้ามเนื้อ

สิ่งที่จะดำเนินการต่อ

๑. ขยายผลประชาสัมพันธ์ / เผยแพร่ ให้ความรู้เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวาน/ญาติ ในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต. บางพลี จำนวน ๕ หมู่บ้าน
๒. อบรมวิธีการนำไปใช้ประโยชน์ของการนวดเท้าด้วยมะกรูดให้กับ อสม. ทั้ง ๕ หมู่บ้าน

สรุปผลการประเมินนวัตกรรม
เรื่อง “นวัตกรรมมะกรูดนวดเท้า”

วันที่สำรวจ ๑ กุมภาพันธ์ – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศชาย ๕ คน เพศหญิง ๗ คน

๒. อาชีพเกษตรกร ๕ คน ค้าขาย ๓ คน อื่น ๆ ไม่ได้ทำงาน ๔ คน

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อนวัตกรรม

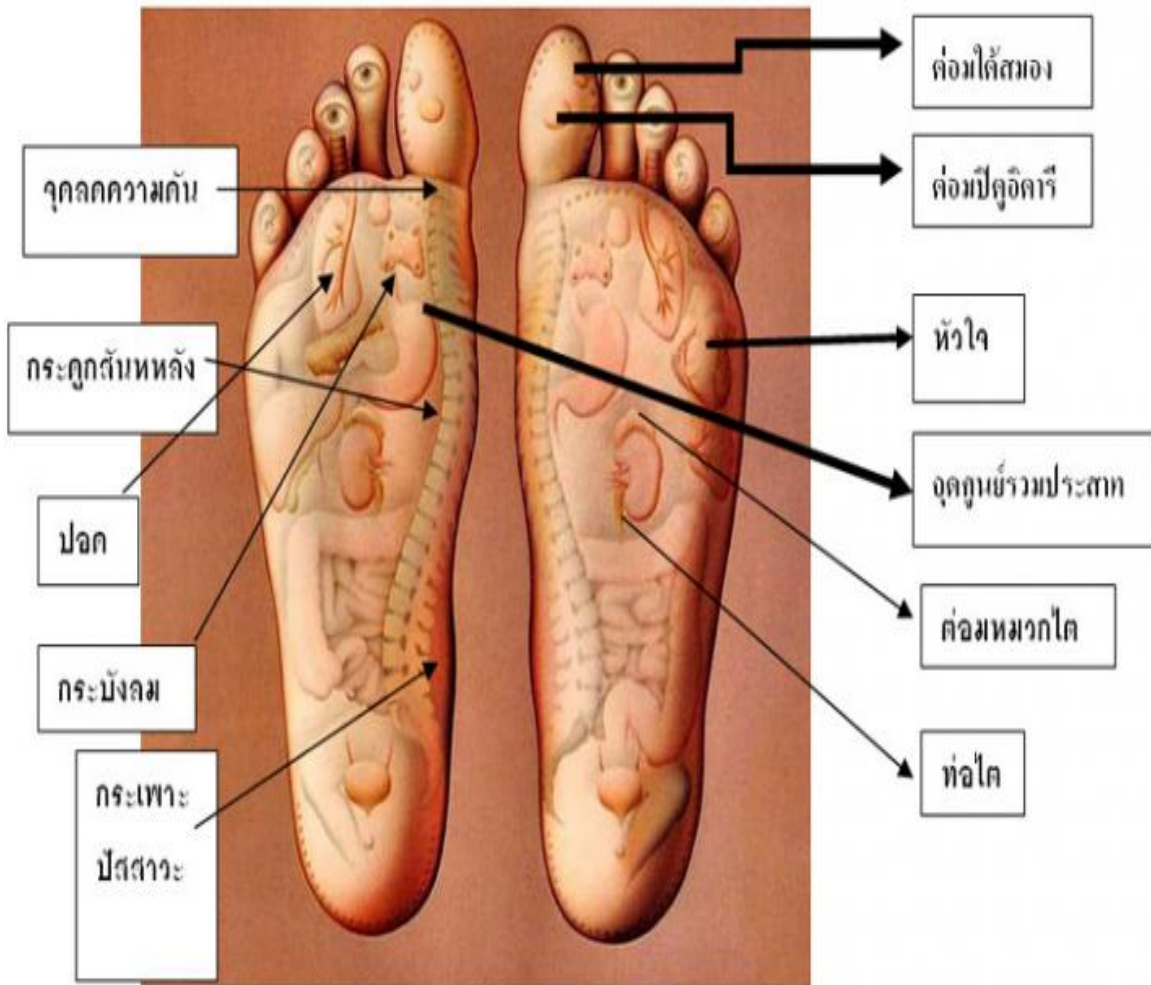
ประเด็นความพึงพอใจ	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑.ขนาดรูปร่างมีความเหมาะสม	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๒.สะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้ใช้	๑๐(๘๓.๓๓)			๒(๑๖.๖๗)
๓.นวัตกรรมมีความมั่นคง และแข็งแรง	๑๐(๘๓.๓๓)			๒(๑๖.๖๗)
๔.เก็บรักษาได้สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้งาน	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๕.ระยะเวลาในการใช้มีความเหมาะสม	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๖.คู่มือในการใช้นวัตกรรมอ่านเข้าใจง่าย				
๗.หลังจากนวดเท้าด้วยมะกรูด รู้สึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อบริเวณฝ่าเท้า	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๘.หลังการใช้ท่านรู้สึกว่าการชาที่เท้าลดลง	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๙.นวัตกรรมมีความน่าสนใจและนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	
๑๐.ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรมมะกรูดนวดเท้า	๑๐(๘๓.๓๓)		๒(๑๖.๖๗)	

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจนวัตกรรม รายข้อ ขนาดรูปร่างมีความเหมาะสม เก็บรักษาได้สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้งาน ระยะเวลาในการใช้มีความเหมาะสม หลังจากนวดเท้าด้วยมะกรูด รู้สึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อบริเวณฝ่าเท้า หลังการใช้ท่านรู้สึกว่าการชาที่เท้าลดลง นวัตกรรมมีความน่าสนใจและนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้ ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรม มะกรูดนวดเท้า พึงพอใจมากที่สุด จำนวน ๑๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๘๓.๓๓ และพึงพอใจน้อย ร้อยละ ๑๖.๖๗ ค่าเฉลี่ย รายข้อ พึงพอใจร้อยละ ๘๑.๖๗ สะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้ใช้ นวัตกรรมมีความมั่นคง และแข็งแรง พึงพอใจ มากที่สุด จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และพึงพอใจน้อยที่สุด ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ ค่าเฉลี่ย รายข้อ พึงพอใจร้อยละ ๘๗.๕

ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรม มะกรูดนวดเท้า โดยรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๘๕.๘๓

ภาคผนวก

ภาพที่ 8 แสดงรายละเอียดจุดต่างๆ บนเท้า

ประโยชน์ของมะกรูดนวดเท้า

๑. ช่วยป้องกันการเกิดแผลที่เท้า
๒. ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนที่เท้า
๓. ช่วยให้ผู้รู้สึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อเท้า

แบบบันทึกผลการตรวจรับความรู้สึกที่เท้า ด้วย ๑๐ monofilament (ก่อนประเมิน)

บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง	ไม่รู้สีก และ มีอาการชา	๔ คะแนน
สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย	(ผิด ๓ จุด)	๓ คะแนน
รับรู้ได้ปานกลาง	(ผิด ๒ จุด)	๒ คะแนน
รับรู้ได้	(ผิด ๑ จุด)	๑ คะแนน
รับรู้ได้ดี	ไม่ชา	๐ คะแนน

ประเมินเท้า	๔คะแนน	๓คะแนน	๒คะแนน	๑คะแนน	๐คะแนน	หมายเหตุ
๑.บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง ไม่รู้สีก และ มีอาการชา						
๒.สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย (ผิด ๓ จุด)						
๓. รับรู้ได้ปานกลาง (ผิด ๒ จุด)						
๔. รับรู้ได้ (ผิด ๑ จุด)						
๕. รับรู้ได้ดี(ไม่ชา)						

แบบบันทึกผลการตรวจรับความรู้สึกที่เท้า ด้วย ๑๐ monofilament (หลังประเมิน)

บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง	ไม่รู้สีก และ มีอาการชา	๔ คะแนน
สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย	(ผิด ๓ จุด)	๓ คะแนน
รับรู้ได้ปานกลาง	(ผิด ๒ จุด)	๒ คะแนน
รับรู้ได้	(ผิด ๑ จุด)	๑ คะแนน
รับรู้ได้ดี	ไม่ชา	๐ คะแนน

ประเมินเท้า	๔คะแนน	๓คะแนน	๒คะแนน	๑คะแนน	๐คะแนน	หมายเหตุ
๑.บอกตำแหน่งไม่ถูกต้อง ไม่รู้สีก และ มีอาการชา						
๒.สามารถรับรู้ได้เล็กน้อย (ผิด ๓ จุด)						
๓. รับรู้ได้ปานกลาง (ผิด ๒ จุด)						
๔. รับรู้ได้ (ผิด ๑ จุด)						
๕. รับรู้ได้ดี(ไม่ชา)						

แบบประเมินนวัตกรรม
เรื่อง “นวัตกรรมมะกรูดนวดเท้า”

วันที่สำรวจ ๑ กุมภาพันธ์ – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

คำชี้แจง

๑. เพื่อให้ผู้จัดได้มีโอกาสรับทราบผลการดำเนินงาน และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๒. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

- ชาย   หญิง

๒. อาชีพ

- เกษตรกร   ค้าขาย   อื่นๆ.....

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อนวัตกรรม

ประเด็นความพึงพอใจ	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑.ขนาดรูปร่างมีความเหมาะสม				
๒.สะดวกสบายและเหมาะสมกับผู้ใช้				
๓.นวัตกรรมมีความมั่นคง และแข็งแรง				
๔.เก็บรักษาได้สะดวกและง่ายต่อการนำมาใช้งาน				
๕.ระยะเวลาในการใช้มีความเหมาะสม				
๖.คู่มือในการใช้นวัตกรรมอ่านเข้าใจง่าย				
๗.หลังจากนวดเท้าด้วยมะกรูด รู้สึกผ่อนคลาย กล้ามเนื้อบริเวณฝ่าเท้า				
๘.หลังการใช้ท่านรู้สึกว่าการชาที่เท้าลดลง				
๙.นวัตกรรมมีความน่าสนใจและนำนวัตกรรมไป ประยุกต์ใช้ที่บ้านได้				
๑๐.ความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้นวัตกรรม มะกรูดนวดเท้า				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

คะแนนที่ได้.....

รูปภาพผู้ใช้นวัตกรรม

